

Kibaaroolu, mennu danteeta Epirel, Mee niŋ Juuni karoo kono sanji 2006

Kibaari kutoolu be santo

Moodu Kante 23.6.2006

AU parendiroo

Kambiya mansakundaa aniŋ moo koteŋolu be ì la katadaŋo bee ke kaŋ, ka a je ko, Moofinduu la ñaatonkoolu la beŋo bankoo kaŋ, a ye diyaa aniŋ a si tamba kayira kono. Niŋ beŋo faŋo-faŋo be daa muta la Tenen luŋo, niŋ Juuni karoo tili muwaŋ niŋ wooro, aduŋ be taa baŋ na Julayi karoo tili saba.

Beŋo be ke la hoteloo kutoo le to, ì be meŋ loo kaŋ Burufuutu. Fannaa doolu be jee, ì maŋ paree foloo, bari beŋ bayoo pareeta saayiŋ-saayiŋ aduŋ a ñinaata baake le.

Mansakundaa ye saateeriŋo le loo wo hoteloo le daala, peresidaŋolu aniŋ ì la musoolu be jiyaa la daameŋ. Wo saateeriŋo be looriŋ a faŋ ne ye aduŋ a ye a fansuŋ masiŋo soto, meŋ be kuraŋo dii la wo dulaa to. Niŋ peresidaŋolu la jiyaa dulaa bee pompeeta ka sunkaŋo bayi, a niŋ suusuulaalu niŋ siyolu.

Ka tankandiroo kafu, poliisoolu niŋ soojaaroolu be tara dulaalu to taariŋ ka a je ko moo maŋ luntanŋolu batandi ì la jiyaa dulaalu to. Mansakundaa ye lampoolu fanaa loo dulaalu to taariŋ ka luntanŋolu niŋ Kambiyankoolu seewondi, mennu lafita ka finti suutoo. A maŋ mee baa, Peresidaŋ Jamme ye masiŋ fula soto ka kuraŋo la kuwo sembentunyyaa.

Bankudiŋolu aniŋ kafu doolu bankoo kaŋ, wolu fanaa ye ì buloo duŋ Mansakundaa koto ka ì maakoyi kodoo la. Doolu ye feŋolu le dii, wolu kono Tayiwan na mansakundaa, meŋ ye masimmaa keme fula niŋ muwaŋ niŋ kilii dii. Aduŋ banku doolu fanaa ye maakoyiroo dii Kambiya mansakundaa la. Bankoo be yillariŋ luntanŋ wuli naani la, wolu kono luntanŋ buuñaariŋ baa, meŋ be duniyaa la kafu baa (UN) la ñaatonkoo Kofi Annan le ti.

Moodu Kante 23.6.2006

Yaayaa Jamme ko:

“AU jiyaa maŋ ke kodikasaaroo ti”

Kambiya ñaatonkoo peresidaŋ Yaayaa Jamme ye a yitandi ko, ka Moofinduu la kafu baa (AU) jiyaa bankoo kaŋ jaŋ, wo maŋ ke bankoo la kodoo kasaaroo ti waraŋ a sotofeŋolu

tiñaaroo. Bankoo la ñaatonkoo ye a yitandi ko, moolu mennu ka wo kuma kalantaŋolu fo ko, AU jiyaa mu kodikasaaroo le ti, wo doolu maŋ lafi bankoo la ñaatotaa la, aniŋ Moofinduu muumee. A ko, AU doronj ne mu kafu ti, meŋ be marariŋ Moofinduu la ñaatotaa kuwolu la. A ko, wo to niŋ moolu be jee, mennu maŋ lafi wo kafoo ye beŋ, wo to wolu maŋ lafi ñaatotaa niŋ tenkuŋo ye soto Moofinduu bankoolu kaŋ. Peresidaŋ Jamme ye ñiŋ kumoo fo tumoo meŋ na, bankoo la jula baalu aniŋ mennu marata safaaroo bundaa, ì futata a ma bankoo la mansabuŋo, meŋ be Banjunu. A ko, AU la beŋo bankoo kaŋ, wo mu mantaa beŋ baa le ti bankoomoolu ye, sako safaari bundaa moolu ye.

Moodu Kante 15.6.2006

Ankaliteeri mansakundaa sonta ka Taylor soronj

Ankaliteeri mansakundaa ye a yitandi ko, niŋ a ye a tara, luwaa ye Layiberiya la Peresidaŋ kotoo muta, itolu la bankoo be pareeriŋ ne ka a soronj ì la bankoo kaŋ.

Duniyaa la kafu baa (UN) ye kiitiibuŋo meŋ londi Sierra Leone bankoo kaŋ, Taylor be mutariŋ daameŋ, wolu ye a yitandi ko, ì lafita a la kiitii kuwolu sawundi banki doo to.

Banki jamaa maŋ soŋ Taylor la kiitiyo ye ke ì la bankoolu kaŋ, kaatu ì ko, Taylor mu moo le ti, meŋ darajata baake, aduŋ a si ke noo niŋ a la kiitiyo keta daa-wo-daa, fitinoo si wuli jee.

Wo le ye a tinna kabiriŋ Holland bankoo sonta ye Taylor kiitindi jee, Ankaliteeri fanaa ko, niŋ luwaa ye a muta itolu be a samba ì la bunjawo to. Duniyaa la kafu baa (UN) ye Taylor tuumi ko, a te le ye fitinoo wajabindi Sierra Leone niŋ Layiberiya tumoo meŋ na, a be rebeliyaa la fo a naata ke Peresidaŋo ti.

Moodu Kante 15.6.2006

Kambiya kututeyita balajaata kuuraŋo la

Duniyaa bee la jaatikendeyaa kafoo (WHO), wolu ye a yitandi ko, Kambiya bankoo kututeyita balajaata kuuraŋo la, meŋ ye a loŋ ko, a ka bala fatoo le muta aduŋ a ka bakitoyaa saabu doolu la.

Bari, bankoo la bundaa, meŋ marata jaatikendeyaa la, wolu ye a fo ko, hani wo bankoo kututa balajaata kuuraŋo la ñaa-wo-ñaa, kuuraŋolu mennu be ko tootoo kuuraŋo, wo be lafaa kaŋ baake. Ì ko, wo le ye a yitandi ko, moolu maŋ tara kuntu kaŋ tootoo kuuraŋo ñaato katabaake. Ì ko, ì la bundaa be bankoo yaayi kaŋ ka moolu fahaamundi tootoo kuuraŋo la kuwo la.

Ì ko, tootoo kuuraŋo be moo-wo-moo la, a maarii si taa lopitaanoo to, meŋ be sutiyaariŋ a maarii la. A kummaayaata le, kaatu niŋ a kuuraŋo be moo la fo sanji kiliŋ, a maarii maŋ a jaara, a si sawuŋ na moo taŋ na waraŋ meŋ siyaata wo ti.

Moodu Kante 15.6.2006

A si ke noo Al Kayida semboo be talaa la Iraki

Kibaaroolu ye a yitandi ko, a si ke noo, semboo meŋ be nuŋ tajirewolu la Iraki bankoo kaŋ, a be talaa la le tumoo meŋ na, ì la ñaatonkoo, ì ka a fo meŋ ye *Abu Musa al-Zarqawi*, ì ya a faa ñiŋ Juunu karoo dati dulaa to.

Aduŋ Iraki bankoo ñaatonkoolu ye a yitandi ko, ñiŋ na saayaa ye tajirewolu la kulloo jamaa le waañaari. Amerika la soojaaroolu ye kele kuluntiilaalu le taa ka "bomoolu" jolon, *Zarqawi* be sabateriŋ daameŋ, fo a naata faa wo kono.

Dembo Jaata /TS 30.5.2006

Kuluŋo niŋ Moofiŋ furewolu tombonta Amerika

Naanee kantarilaa polisoolu, mennu be *Barbaros*, bankundiŋ le mu Amerika, wolu le ye kuluŋo tombon, moo te meŋ bala. A be yaayi kaŋ *Atlantic* fankaasoo kono daameŋ, a sutiyaata ì la jooyoo la. Kabiriŋ ì bulata kuluŋo ñiŋ kono, ì ye moo furee taŋ niŋ kiliŋ tara jee. Furewolu maŋ tiŋaa, kaatu koojiyo dunta ì la le.

Moo kiliŋ be ñiŋ furewolu kono, a ye leetaroo safee janniŋ a be baŋ na. A too mu Sunkaree Jawo le ti. A ye a safee ko, niŋ moo-wo-moo ye a tombon, wo si a kodoo futandi a la dimbaayaa la Senekaali bankoo kaŋ.

Wo to polisoolu naata a lon ko, ñiŋ furewolu bota Moodinduu Tilijii bankoolu la. ì la kisikisiroo kono ì naata fanaa a lon ko, kuluŋo ñiŋ bota Kap Verde Disemba karoo tili 25. seruŋ waatoo meŋ na, Moofiŋ taŋ naani niŋ woorowula (47) dunta a kono. ì moo-wo-moo ye Tubaabudu bankoolu la denna kodoo bondi Euro wuli kiliŋ niŋ keme luulu, meŋ kaañaanta dalasi wuli taŋ luulu (50.000) le fee, puru ka ì samba Kanariya baa jooyoo to.

Mennu ka moolu julayaa, wolu ye kuluŋ masimmaa siti nuŋ ka ñiŋ siisiikulungo saba, taalaalu be daameŋ. Bari niŋ ì futata Murutanii daa la, ì naata wo juloo kuntu Muretaani daala. Bituŋ jii baligolu naata kuluŋo ñiŋ samba fo Amerika. Moolu, mennu be a kono, faata kiliŋ-kiliŋ kabiriŋ domoroo niŋ jiyo banta ì bulu. ì kafuñoolu ñanta furewolu fayi baa kono.

Duniyaa polisiisikundaa baa (*Interpol*) be Spanisi diŋ doo ñini kaŋ, kaatu ì sobita ko, ate le be ñiŋ kuwo kooma.

Moodu Kante 23.5.2006

Eeds jankaroo talaata Kambiya

Aja Ayisatu Njayi Seedi, Kambiya bankoo ñaatonkoo la noomalankoo, a ye a yitandi ko, saata kuuraŋo, Tubaaboolu ka a fo meŋ ye 'HIV'/Eeds, a la semboo talaata Kambiya bankoo kaŋ baake ñiŋ sanji fula tambilaa kono.

A ko, niŋ i ye a juubee, ñiŋ saata kuuraŋo mu kuuraŋ ne ti, meŋ ka ñaatotaa aniŋ yiriwaa

murundi kooma. Njaji Seedi ko, kuuraŋo ñiŋ be siyaariŋ Moofinduu tundoolu le to, aduŋ a ko, moolu ñanta ì tewolu siti la le ka moolu fahaamundi saata kuuraŋo la kuwo la. A ye a yitandi fanaa ko, i si balafaa, maakoyiroo aniŋ hiinoo yitandi moolu la, mennu ye saata kuuraŋo soto.

Moodu Kante 23.5.2006

Amerika ye Moofinduu bankoolu suutee

Joseph D. Stafford, meŋ be siiriŋ Amerika bankoo le ye Kambiya jaŋ, a ye a yitandi ko, a la bankoo ye Moofinduu bankoolu la kummaayaa suutee baake le duniyaa kono. *Stafford* ye wo kumoo fo tumoo meŋ na, a be diyaamu kaŋ moolu ye, mennu be Kambiya la Karambuŋ Baa to (*University of The Gambia*). A ko, a la bankoo meŋ mu Amerika ti, ì ye duniyaa bee le ñaatonkayaa ka a je ko, kayiroo niŋ tenkuŋo si sabati. A ko, *Darfur* mu taamanseeroo le ti wo kuwo to.

Joseph D. Stafford ko, a la bankoo ye maakoyiroo meŋ dii Sudani niŋ Layiberiya la, banku doo te jee, meŋ ye wo ñoŋo ke foloo. A ye Kambiya mansakundaa jayi, ì be katakuwolu meŋ ke ka soojaroolu kii Sudani bankoo kaŋ.

Moodu Kante 23.5.2006

Germany ye dandalaaroo dii Moofiŋolu la

Kibaaroolu fintita ko, *Germany* ye dandalaaroo le dii Moofiŋolu la, mennu be maabee la duniyaa bee la katadamfu ñoo saboo to, meŋ be ke la ì la bankoo kaŋ jee. Ì ko, ì si ì hakiloolu tu baake ì la taadulaalu to, kaatu dulaa doolu be jee, ì ka lafi ñapinkaŋ na Moofiŋolu kaŋ waraŋ ka fatanfansoo samba naŋ.

Uwe-Karsten Heye, kewo meŋ ye wo kumoo fo, a ye dookuwo ke nuŋ *Germany* mansakundaa aduŋ a ko, dulaalu, mennu ka munta ko *Brandenburg* aniŋ wo dandaŋo, wolu mu dulaalu le ti, Moofiŋolu ñanta ì hakiloolu tu la bake. A ko, Epireli karoo kono moo doolu le ñapita *Ethiopian* diŋ doo kaŋ, ì ye a barama jawuke.

Mamadu "Justice" Daabo 19.5.2006

Konkoo be ninsoolu la

Ninsoolu, mennu be Kiyarŋ tilijii, ì be ñinindiroo ke kaŋ ne famfaŋ domoroo la tumoo meŋ na, taakaa ye wuloo jani wo maafano la. Ninsoolu, mennu be Ñooro Jaataba aniŋ saatee jamaa Kiyarŋ kono, ì ka taama fo kilomeetari jamaa ka domoroo ñini. M be ñiŋ temboo meŋ to, kibaaroolu ye a yitandi, ninsoolu ka baluu yirijamboolu le la.

Mamadu "Justice" Daabo 19.5.2006

Kambaanoo ñapita musoo kaŋ

Kambaanoo doo, ì ka a fo meŋ ye ko Abudu Kamara, ì ko, wo le ñapita sunkutoo doo kaŋ ka a laañooyaa forosee kono. Niŋ kuwo keta Ndembaani saatee to Epirel karoo tili muwaŋ. Sunkutoo niŋ ye sanji taŋ niŋ naani le soto. Abudu ñapita a kaŋ ne tumoo meŋ na, sunkutoo taata loo ñinoo la Abudu la koridaa maafano la, kibaaroolu ye a yitandi.

Mamadu "Justice" Daabo 19.5.2006

Musoo ye kodoo suuñaa

Musoo doo, meɗ be Bakawu saatee to, wo le fintita Bunduɗ kiitiibuɗo ñaatiɓiɗo la. Ñiɗ keta tumoo meɗ na, ì ye a tuumi ko, a ye kodoo le taa banki, meɗ niɗ siloo maɗ taa. Ì ko, Ñiɗ musoo, ì ka a fo meɗ ye Binta Seka, ate le ye dalasi wuli kiliɗ taa *Guaranty Trust Bank*, meɗ be *Churchillstown*, aduɗ wo kuwo niɗ siloo maɗ taa ñoola.

Mamadu "Justice" Daabo 19.5.2006

Spain ye daaniroo ke (update!)

Spain bankoo ye ñininkaari ke Tubaabuduu la denna kafu baa (EU) ko, ì si ì maakoyi moolu la kuwo to, mennu kaɗ duɗ *Spain* duɗña la, meɗ niɗ siloo maɗ taa. M be ñiɗ temboo meɗ na, ì ko, ñiɗ moolu, mennu dunta Spain ka bo Moofinduu bankoolu kaɗ lookuɗ kiliɗ kono, a si taa kaañaɗ fo moo wuli kiliɗ keme luulu.

Mamadu "Justice" Daabo 19.5.2006

Yankuba Tuure diyaamuta turoo la kuwo la

Minisita, meɗ marata Senoo Bundaa la, Yankuba Tuure, ye ñiɗ fo ko, senoo ka kumaasi niɗ turoo le la aduɗ a ka baɗ wo le la fanaa. A ko, wo kamma la feere-wo-feere te beteyaa la turoo kooma . Yankuba Tuure ye ñiɗ fanaa fo ko, kisikisiroo fanaa kummaayaata baake le senoo kono. A ko, banki jamaa, mennu semboo maɗ wara, ye bataa kuu jamaa baa le soto turoo la mankoo to. "Wo kamma la ñ be kata kuwolu ke kaɗ ne, meɗ si a saabu, Senoo Bundaa si yiriwaa".

Mamadu "Justice" Daabo 19.5.2006

Kotoo ye a doo faa

Moo, meɗ siyo be sanji taɗ niɗ kononto, wo le ye a doomaa faa Yundumu saatewo kono. Ñiɗ faarilaa fintita Birikama kiitiibuɗo ñaatiɓiɗo la, daamento ì ye a tuumi ko, ate ye a doomaa faa niɗ kidoo la, aduɗ a sonta wo tuumiroolu la le.

Mamadu "Justice" Daabo 19.5.2006

Dindiɗo faata Sukuta

Sunkutundiɗo, meɗ siyoo be kari taɗ niɗ seyi, kee doo ye wo le faa Sukuta saatewo kono Mee karoo tili woorowula. Kibaaroolu ye ñiɗ ne yitandi ko, ñiɗ kari taɗ niɗ seyi dindiɗo faata le tumoo meɗ na, kendiɗo, ì ka a fo meɗ ye ko Alaaji Keebaa Daraame, ye a damfu ka a boyindi. Wo koolaa a naata loo a kaɗo kaɗ ka a faa.

Ì ko ñiɗ kendiɗo, a maɗ kendeyaa bake, aduɗ a mu moo le ti, ì ye meɗ murundi ka bo Tubaabuduu.

Moodu Kante 15.5.2006

Kambiya soojaaroo la buuñaa Ankaliteeri bankoo kaŋ

Ankaliteeri la Soojaari Karambuŋo, *Sandhurst Military Academy*, wolu le ye buuñaarifeŋo dii nuŋ Kambiya la soojaari doo la, ì ka a fo meŋ ye ko Lefitinaŋ Laamini Saane, Ankaliteeri bankoo kaŋ jee.

Ì ye Lefitinaŋ Laamini Saane je le ko, a mu soojaari le ti, meŋ ye a la dookuwo noo baake aduŋ katalaa baa le mu ate ti. Wo buuñaaroo koolaa Karambuŋo naata ka kuu doolu dii Lefitinaŋ Saane la fanaa. Ñiŋ ye a yitandi le ko, bankoo la soojaaroolu mu katalaa baalu le ti, aduŋ ì taata daa-wo-daa, ì ka ì la keeyaa yitandi jee le.

Moodu Kante 15.5.2006

Yiri bantanbili jankuriŋo futata Kambiya

Katolikoolu jamaa ñiŋ Mee karoo kono, ì ye Yiri bantanbili jankuriŋo benduŋ niŋ benduri ñimmaa baa la Kambiya bankoo kaŋ.

Ñiŋ yiribantambilo bota naŋ Rooma saatee baa le kono Italiya bankoo kaŋ, katoliikoolu la koridaa baa be daamento duniyaa kono. Sanji dantaŋ kooma, *Pope John Paul*, meŋ mu katolikoolu la ñaatonkoo ti nuŋ, a ye yaamaroo dii ko, fondinkewolu si wo yiri bantanbili jankuriŋo samba duniyaa daa-wo-daa ka kayiroo niŋ tenkuŋo kawandi, meŋ ye a loŋ ko, Yeesu Kiristu ye wo le soto hadamadiŋolu ye.

Kambiya bankoo kaŋ jaŋ, katoliki ñaatonkoolu benta cocoolu to taariŋ ka duwaa ke, aduŋ ì ye yiri bantanbilo samba bankoo la bunjawoo to aniŋ baadeekoolu to, ka duwaa moolu ye, menna be wo dulaa fuloolu bee to.

Moodu Kante 15.5.2006

Obasanjo la sii sabanjaŋo

Kibaaroolu, menna bota naŋ *Nigeria* bankoo kaŋ, ye a yitandi le ko, tenkuŋo maŋ tara ì la dipitee buŋo kono tumoo meŋ na, peresidaŋ *Olusegun Obasanjo* la noomalankoolu ko, ì be lafi la ko, *Obasanjo* ye loo peresidaŋ kariteefayi naalaa la, meŋ be ke la jaari.

Peresidaŋ *Obasanjo* faŋo maŋ a fo foloo, fo a be lafi la ka loo sabanjaŋo ke, aduŋ ì la luwaalu maŋ soŋ wo la. Bari a la noomalankoolu ye ì tuloolu kaasi ko, ì lafi la ka bankoo la luwaa faŋi, meŋ be a tinna la, *Obasanjo* si loo noo siiña sabanjaŋo.

Nigeria la dipiteediŋ doo ye a yitandi kibaaritaalaalu ye ko, peresidaŋo la noomalanka doo ye a waliŋ ka a fo a ye ko, niŋ ì sonta kuwolu la, meŋ be a ke la ko, *Obasanjo* si sii sabanjaŋo ke, ì be jusuñaaburaŋ betoo le dii la a la.

Moodu Kante 15.5.2006

Kiitiibuŋo ye Zuma bula

South Africa la kiitiibuŋo ye a yitandi le ko, luwaa maŋ bankoo la peresidaŋ noomalankoo *Jacob Zuma* muta ko, ate ye musoo diyaakuyaa laañooyaa, ì ye a tuumi meŋ na nunto.

Niŋ ali hakiloolu be a kaŋ, kari dantaŋ koomantoo musoo doo, jankari kuuraŋo be meŋ na, a ye *Jacob Zuma* tuumi ko, wo ye ate diyaakuyaa laañooyaa le. Bari tumoo meŋ na wo kuwo futata kiitiibuŋo to, *Zuma* ko, a niŋ musoo niŋ nene kafuta le nuŋ, bari a keta musoo faŋo la soŋo le kono.

Kiitiibuŋo ye seedoolu kumandi tumoo meŋ na, ì naata a loŋ ko, *Zuma* ye meŋ fo, wo le mu tooŋaa ti. Wo loo niŋ baroo teema kiitiikuntulaa naata *Zuma* bula.

Moodu Kante 15.5.2006

APRC ye Kombo tiliboo kariteefayoo kañee

Juŋ Konte, meŋ loota APRC ye Kombo tiliboo dipitee kariteefayoo to, kibaaroolu ye a yitandi le ko, ate le ye a kañee. Politiki patii saba le ka ñoo saba wo siiraŋo la, wolu le mu APRC, UDP aniŋ NADD.

Karitee kese 7288, wo le nankamoo fayita jee, wo kono Juŋ Konte, meŋ loota APRC ye, a ye kariteekese 3365 soto. Laamiini Daabo, meŋ loota UDP/NRP ye, ate ye kariteekese 2814 soto. Sabanjaŋo keta Momodu Laamini Tuure le ti, meŋ loota NADD ye, aduŋ a ye kariteekese 1109 le soto.

Dibitee Keebaa Tuure, meŋ be Kombo tiliboo nuŋ dipitewo, Alla naata a miŋ jiyoo dojaa kari tambilaa kono. Aduŋ Kambiya luwaa ye a fo ko, niŋ dipitewo faata waraŋ a maarii ye i foŋoo, moo doo ñanta seyi la a nooto le.

Moodu Kanteh 19.04.2006

Moofinduu Musu ñimmaa tombogo be ke la Kambiya

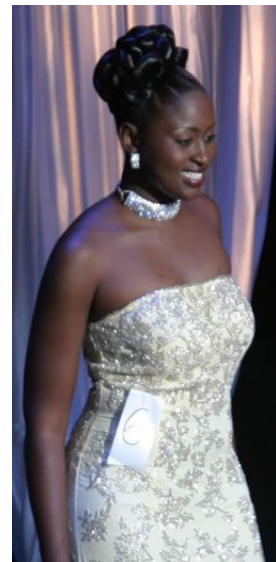
Musoolu, meŋ be taa la fo musu taŋ saba, mennu bota Moofinduu la kafu baa to (*AU*), wolu le daa be bula la musu ñimmaa tombog ñoosaboo to. Tombondiroo niŋ be ke la Kambiya bankoo kaŋ, *Kairaba Hotel*'oo kono, Juuni karoo tili muwaŋ niŋ saba.

Musoo, meŋ ñiiñaata baake wolu kono, ì be a maarii yitandi la Moofinduu ñaatonkoolu la, mennu be tara la bankoo kaŋ, ka maabee *AU* beŋo la. Aduŋ wo kuwolu bee sababoo mu ka *AU* la beŋo humbandi bankoo kaŋ.

Meŋ be nataaloo bala jaŋ, wo mu Fatiya Tuuree, meŋ keta *Miss Gambia International* le ti seruŋ.

Moodu Kanteh 19.04.2006

Katadamfu karambuŋo be loo la Kambiya

Kibaaroolu ye a yitandi ko, katadamfu kafoo, ì ka a fo meŋ ye *Ham ham*, wolu lafita ka katadamfu karambuŋ siifaa kutoo loo la. Karambuŋ ñiŋ to, dindiŋolu be katadamfoo karaŋ na jee, aduŋ ì be kari i sabati la karambuŋo to jee le. *Saul Sowe*, wo le ye wo kibaaroo yitandi nuŋ kibaari saferilaalu la. A ko, ate la hamoo mu ka bankoo la katadamfu kuwolu samba ñaato. A ko, niŋ karabuŋo pareeta loo la doron, ì be a kumaasi la ka dindiŋolu taa, kaatu ì lafita ko, Kambiya dindiŋo toolu si feeñi duniyaa bee kono.

Momodu Justice Darboe 15.4.2006

Kambiyankoolu ye balajo yitandi kuudeetaa to

Kambiyankolu ka bo fannaa jamaa la benta bii ka ì la balajo yitandi kuudeetaa to Kambiya bankoo kaŋ anii Moofinduu bee. Moo meŋ yirikoo si taa fo moo wuli taŋ niŋ feŋ, wolu le ye maacoo ke ka bo *Radio Syd* ka duŋ Banjulu saatee kono, ì niŋ bandeeroolu anii tiisaatoolu, ì ye a safee menu bala ko "Haanii kuudeetaa - Haa moolu la kaŋo".

A be diyaamu kaŋ tumoo meŋ na, Kambiyankolu la ñaatonkoo Yaayaa Jamme ye ñiŋ fo ko, suuloo be jee le aduŋ a ñiinaata le fanaa puru Kambiya bankoo moolu si ì la balajo yitandi kuudeetaa to anii feŋ-wo-feŋ, meŋ si bankoo la tenkuŋo anii ñaatotaa tiŋaa. Peresidaŋ Jamme ye ñiŋ yitandi ko, a te soŋ na moo-wo-moo waraŋ kuu-wo-kuu, meŋ si Kambiya la tenkuŋo anii kayiroo jiiŋindi. A ye ñiŋ fanaa fo ko, a te sii la muk ka a ñaakaasi banta la banku-wo-banku la, meŋ maŋ lafi kayiroo niŋ ñaatotaa la Kambiya bankoo kaŋ.

A ye ñiŋ seneyandi ko, moo doolu be ñinikaaroo ke kaŋ ne ka a fo ko, ate Yaayaa Jamme ye kuudeetaa le ke. Wo to muŋ ne ye a saabu, a be balajo na kuudeetaa la? Bari a ye ñiŋ lafaa ko, kuudeetaa siifaa saba le be kerii. A ko, foloo-foloo kudeetaa be jee le, hadumoo ka meŋ saabu. Fulanajo, kuudeetaa be jee, siifatanfansoo ka meŋ saabu. Labajola la, kuudeetaa be jee, banku dookuwo ye meŋ saabu. Wo kamma la a ye ñiŋ yitandi ko, ate ye kuudeetaa ke le, kaatu a be konkoriŋ nuŋ banku dookuwo le la. A ye ñiŋ fo ko, kabiriŋ a ye bankoo taa, ñaatotaa jamaa le keta Kambiya bankoo kaŋ. Aduŋ a ye ñiŋ fanaa fo ko, ñiŋ sanji luuloo meŋ ka naa, Kambiya bankoo be ñaatotaa jamaa le je la. Peresidaŋ Jamme ye ñiŋ yitandi fanaa ko, moo-wo-moo, meŋ lafita ka ke mansa ti ñiŋ bankoo kaŋ, a maarii ñanta ke la muñalaa baa le ti. A ko, a maŋ bankoo sendi foloo, kaatu janniŋ a be wo ke la, a be waati jaŋ ne taa la. Aduŋ a ko, a be taa la fo sanji taŋ saba niŋ feŋ, janniŋ a be dahaa la mansayaa la. Wo dahaatumoo be ke la tumoo le ti, Kambiya la tuloo be moolu nafaa la. Wo tumoo fanaa la, Kambiya be ke la bankoo ti, meŋ si ke ñaaboo bankoo ti duniyaa kono.

Momodu Justice Daabo 11.4.2006

Dawuda Jawara la dandandirilaalu la asidaŋo

Kibaaroolu, mennu futata *mandinka.org*, ye ñiŋ yitandi ko, wo Kambiya peresidaŋ kotoo, Dawuda Jawara, a la dandandirilaalu ye asidaŋ baa soto Dimaasi luŋo la. Kibaaroolu to ñiŋ asidaŋo keta Pancaŋ saatewo maafango la Saalum bankoo kaŋ tumoo meŋ na, Jawara be bo kaŋ Baara Jali daameŋ. A taata jee ka maabee saatewo la saŋ-wo-saŋ Kamoo to. Jawara faŋo maŋ barama asidaŋo ñiŋ to, bari poliisi fula, mennu ye a dandaŋ, wolu foota ì niyolu la le.

Dawuda Jawara be nataaloo bala jaŋ maraa karoo la.

Moodu Kante 5.4.2006

Soojaari luulu kanata

Kambiya la poliisibundaa ye kibaaroolu funtindi ko, moolu mennu tuumita ko, itolu le lafitaa peresidaŋ Jamme la mansakundaa boyindi la Maaci karoo kono, moo luulu kanata wolu kono tumoo meŋ na, ì be ì samba kaŋ nuŋ bunjawu doo to Janjambure. Kanamoolu ñinnu mu Daba Maareena, mennu keta nuŋ Kulloo Poliisoolu la ñaatonkoo ti, a niŋ soojaari naani, mennu mu Ibu Loo, Alieu Siisee, Alfa Baa aniŋ Manlafi Koor.

Ka bo niŋ kibaaroolu la, mennu bota poliisibundaa to, motoo meŋ be ì samba kaŋ nuŋ, wo le boyita ì fee fo a kulleleŋ feŋeta. Jee be Kambiya bankoo la santo saatewo le to, bari poliisibundaa maŋ dulaa ñiŋ fo, wo keta daameŋ. Asidaŋ ñiŋ naata a saabu fo wo moo luuloo kanata.

Poliisoolu ye dantalaaroo ke ko, ì ye moo-wo-moo tara ka ñiŋ borilaalu maakoyi waraŋ ka ì maabo, wo maarii ye luwaa le tiŋaa aduŋ luwaa be kulooroo laa a kaŋ ne.

Moodu Kante 5.4.2006

Nigeria ye Taylor dii Liberia la

Peresidaŋ *Olusegun Obasanjo*, meŋ mu *Nigeria* la ñaatonkoo ti, a ye a yitandi ko, a la bankoo pareeta le ka *Charles Taylor* dii *Liberia* mansakundaa la. Wo koolaa ì naata *Charles Taylor* murundi *Liberia*, a ye ñaatonkayaa ke nuŋ daamento.

Taylor la maraliwaatoo la fitina baa wulita jee nuŋ aduŋ moo jamaa foota ì niyolu la wo kono. Wo to le a borita ka taa bampu *Nigeria* mansakundaa kooma. Liberia peresidaŋ kotoo, *Ellen Johnson-Sirleaf*, ye daaniroo ke ko, ì be suulariŋ *Taylor* la ka a samba kiitiyo ñaatiŋo la. Kabiriŋ *Charles Taylor* ye a kalamuta ko, *Nigeria* maŋ koyi kotenke a ye, a naata bori ka taa *Cameroon* bankoo kaŋ, bari ì ye a muta naanewo to. Ñiŋ temboo la a be kasoo kono *Sierra Leone* ka a la kiitiyo batu.

Moodu Kante 5.4.2006

Sawudi mansakundaa ye suboo dii

Suboo meŋ taata fo saajii wuli luulu, Sawudi Areebiya mansakundaa ye wo le dii moolu la Kambiya bankoo kaŋ, mennu buloo maŋ ì koo beŋ. Niŋ maŋ ke Sawudi la siiŋaa foloo ti ka maakoyiroo dii fuwaaroolu la bankoo kaŋ. Saŋ-wo-saŋ ì ka ì la subu sadaalu dii fuwaare bankoolu la le, aduŋ ì buka ñina Kambiya bankoo fanaa la.

Moodu Kante 3.4.2006

Jamme diyaamuta dipitee buŋo to

Kambiya bankoo la ñaatonkoo Peresidaŋ Jamme, ye bankoo la dipitee buŋo yele nuŋ Maaci karoo faa dulaa kono. A be diyaamu kaŋ nuŋ jee tumoo menna a ye ñiŋ fo ko, bankoo la ñaatotaa be lafaa kaŋ ne.

Jamme ko, bankoo la kuraŋ bataa kuwo bee be bo la, a te mee la, kaatu ñiŋ Epireli karoo kono masiŋo saba le be futa la bankoo kaŋ, aduŋ ì be kuraŋ kuwo sooŋeeyandi la le.

A ko, tubaabu luntaŋolu la naa fanaa bankoo kaŋ, a lafaa baata le ñiŋ saŋ tambilaa kono, aduŋ a be kontinee la le ka lafaa. Peresidaŋ Jamme ye a yitandi ko a la mansakundaa be katoolu bee ke kaŋ ka je ko, jaatikendeyaa sooneyaa ta bankoo moolu ye. A ye a yitandi ko, lopitaanoolu mennu loota bankoo kaŋ foloo a taata fo lopitaani tan niŋ woorowula, a ko, aduŋ a la mansakundaa ye kajee kuuraŋo talaa baake bankoo kaŋ.

Momodu Justice Daabo 1.4.2006

Sanoo kiitiyo be Kaanifiŋ kiitiibuŋo to

Musu doo, ì ka a fo meŋ ye Mariyaama Jankee Jeŋ, a fintita Kaanifiŋ kiitiibuŋo to ka diyaamu kiitiyo to, a ye meŋ wulindi kendiŋo doo kamma, ì ka a fo meŋ ye ko Momodu Laamini Hayidara. A be diyaamu kaŋ tumoo meŋ na, Mariyaama Jankee ye ñiŋ yitandi kiitiibuŋo la ko, ate Mariyaama Jankee be a la koridaa le to Sekitemba karoo tili taŋ woorowula seruŋ tumoo meŋ na, a la mbindaanoo naata ka fo a ye ko, luntaŋo le ka a batu bantoo to.

“Tumoo meŋ na n funtita, ŋa Mamadu Laamini je, a be Kambiya kodoo jamaa baa funtindi kaŋ. Kabiriŋ a ye n je doronŋ, a ye n ñininkaa, fo nte le taa mu koridaa ñiŋ ti. Kabiriŋ n ko a ye ‘haa’, a naata domoroo niŋ jiyo daani, ŋa meŋ dii a la”, Jankee ye wo yitandi.

Jankee ko, “Wo koolaa Mamadu Laamini naata a fo n ye ko, ate Mamadu Laamini ye aayoo le loŋ Alikuraanoo kono, meŋ ka moo ke ko ì ñaamaata le, bari i maarii ye feŋ-wo-feŋ ŋaniya Alla yaa, wo le ka a ke. A naata a fo n ye ko, ŋa pawuda, mbuusu fiŋo aniŋ bere taŋ kononto niŋ kononto ñini. Aduŋ a ko, ŋa sanoo fanaa dii a la, niŋ n lafitaa n na duwaa ye muta.”

Mariyaama Jankee ye kiitiibuŋo kibaarindi ko, kabiriŋ Mamadu Laamini ye ñiŋ foo a ye, a naata sanoo dii a la, meŋ si taa fo karaamu keme saba (300 gr).

"A ye n ñininkaa n na sanjoo la, aduŋ kabiriŋ ŋa a fo a ye, a naata bere taŋ naani niŋ seyi konti ka ì ke mbuusoo kono. A ye ñiŋ yitandi n na ko, a ka taa baadeekoo le to aduŋ janniŋ montoroo waati saba, m be n na sanoo soto la le baakoo kono, a ye meŋ tu m bulu suwo kono. Bari kabiriŋ ŋa baakoo yele montoroo waati saba ñaato, m maŋ feŋ tara a kono", Mariyaama Jankee ye wo fo.

Kiitiyo be kontinee kaŋ ne.

Momodu Justice Daabo 1.4.2006

Jaatikendeyaa bundaa ye maanoo tiña

Bundaa meŋ marata jaatikendeyaa la, a maŋ mee, wolu le ye maanoo tiña, meŋ si taa fo maani booto keme luulu aniŋ taŋ wooro.

Ì ko, ñiŋ maanoo mu julabaa doo le taa ti, ì ka a fo meŋ ye ko Jooji Banna. Mamadu Laamini Njet, meŋ marata "Domoroo la seneyaa la bundaa" to, meŋ marata jaatikendeyaa la, a diyaamuta kibaari taalaalu ye aduŋ a ye a fo ko, "Ñ na bundaa ye kibaaroo soto ko, Jooji Banna la kompinoo be maanoo waafi kaŋ ne daa diimaa baa la. Ñiŋ temberŋ na ñ taata je aduŋ ñ naata a tara, maani booto le keme luulu taŋ wooro dammaa beteyaata. Wo toomaa bee, tumboolu niŋ taaliŋolu le dunta ì kono."

Wo kamma la a ye jamaa daani, ì si ì keekuu, ì ka domoroo siifaalu meŋ domo.

Momodu Justice Daabo 1.4.2006

Musoo ye a tinna moo ye moo faa

Fondinkee doo, ì ka fo meŋ ye ko Mansuuru Keyi, wo le a mooñooo fondinkee faa Laamini saatewo to, a maŋ mee.

Mansuru ye Usumani Njayi faa tumoo meŋ na, ì ko, a naataa soboo soto ko, Usumaani niŋ ate Mansuuru la jonkoomaa be kanoo le la. ì ko, ñiŋ kuwo naata Mansuuru kamfaa baake waati jaŋ na. Bari a maŋ kamfaa muña noo ñiŋ ñaa labanŋolu la, meŋ ye a saabu, Usumani siyoo banta a bulu.

Momodu Justice Daabo 1.4.2006

Spen (*España*) wiisaa kiitiyo

Bori Faati, ate be siiriŋ Kolooli le, wo le fintita Bunduŋ kiitiibuŋo to, daameŋ a be kanindiri ke kaŋ kodoo la, meŋ si taa fo Dalasi kodoo wuli taŋ niŋ wooro keme naani taŋ luulu (D 16450). A ko, a ye ñiŋ kodoo dii Alimaami Jeyite le la, ko a si ate Bori Faati doomaa maakoyi Spen (*España*) bankoo wiisaa to. A ko, bari a ye waati jaŋ taa, Alimaami maŋ wiisaa soto, kodoo duŋ fanaa maŋ naa. Bari kabiriŋ Faati ye a la kumoolu fo, Alimaami fanaa maŋ soŋ wo to. Wo kamma la kiitiyo be kontinee la le.